

DÜŞÜNME KUTUSU

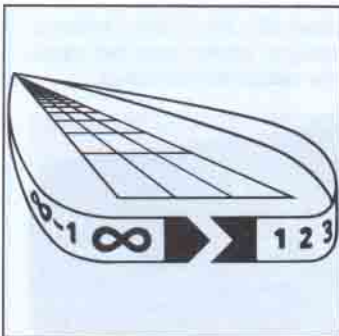
Doç.Dr. Selçuk ALSAN

KIRKMAN'IN OKUL KIZLARI PROBLEMİ

Burada size dünyanın en ünlü bilimcülerinden birini soruyoruz: Bir yatılı okulda 15 kız var. Kızlar, her sabah her biri 3 kişilik 5 sıra yaparak yürüyüşe çıkıyor. Kızları öyle sıralayın ki, 7 gün boyunca hiçbir öğrenci, bir kez beraber olduğu öğrenciyle tekrar aynı sırada bulunmasın; yani 7 gün boyunca, her kızın yanındaki 2 sıra arkadaşının ikisi de değişsin; her gün her kız yeni 2 kişiyle beraber yürüsun (Örneğin, 1. gün Selma, Ayşe ve Serap aynı sırada yürümüşse bir daha hiçbir sırada Selma-Ayşe, Selma-Serap ve Ayşe-Serap beraberliği olmasın).

OLABİLİR Mİ?

Öyle bir şekil bulunuz ki, kenarlarının toplamı sonsuz, fakat alanı sonlu olsun.

KEDİLER VE KÖPEKLER

32 hamlede kedilere ve köpeklere karşılıklı yer değiştirin; kediler köpeklerin, köpekler kedilerin yerini alsın. Kavgayı önlemek için kedi ve köpekler asla karşılaşmayacak ve aynı nedenle komşu karelerde olmayacak. Her hamlede bir kedi veya bir köpek komşu daireye koşacak. Bir kedi, bir köpek oynamak şartı yok. Bir kedi üstüste örneğin 3 daireye koşabi-

lir, sonra köpek 2 daire koşar vb. (Not: Kedi ve köpek komşu dairelerde olmayacak derken, bir yol aracılığı ile birleşmiş 2 komşu dairede olamayacak demektir).

İLK ÜÇE GİRME

10 kişinin rastgele dizilişinde bir kişinin ilk üçe girme (birinci, ikinci veya üçüncü olma) olasılığı nedir?

EN ÇABUK MAT

Öyle bir satranç oyunu düşünün ki beyaz ikinci hamlede mat yapsın (bunun adına süper-çoban matı diyebiliriz).

MÜZİK DURDU VE KADIN ÖLDÜ

Belleğini kaybetmiş bir yaşlı adam, durmadan hatırlanan kalan 5 kelimeyi söylüyordu: "Müzik durdu ve kadın öldü". Adamın yıllar önce bir cinayete karışmış olabileceğine dair elde bazı ipuçları vardı. Siz detektif olsaydınız hangi olasılıkları düşünürdünüz?

ÜÇLÜ DÜĞÜM

Bu üçlü düğümüne benzer, fakat ondan farklı bir düğümü nasıl elde edersiniz?

İKİ KİLO BULGUR TARTMAK

Elinizde 9 kilo bulgur var. a) Çift kefeli bir terazi ve yalnız 250 gramlık bir ağırlıkla 3 tartma yapınız ve 3. tartıda tam 2 kg bulgur elde ediniz. b) Aynı soruyu yine çift kefeli bir terazi ve tek bir 200 gramlık ağırlıkla çözünüz.

CELEBES ADASI DİLİ

Diyelim ki istihbarat örgütünde çalışan bir elemansınız. Doğu Endonezya'da ve Celebes adasında 3 milyon kişinin konuştuğu bir dile karıştınız. Size bu dile ait 13 sözcük ve bunların latin alfabesiyle karşılıkları verildi:

1.	öqm	7.	öb
2.	moa	8.	esqm
3.	naş	9.	oşö
4.	naş	10.	uöna
5.	naş	11.	uöna
6.	naş	12.	uöna
13.	öbqmöna		

1- söppulo, 2- assappa, 3- iköş, 4- ölu, 5- öşka, 6- llao, 7- ranrös, 8- kepuvaş, 9- sompörrös, 10- mpe-lai, 11- mmenresi, 12- evaşöşe, 13- pasitujuvimutovisa.

Bunlara bakarak şu sözcükleri Celebes alfabesiyle yazabilir misiniz? ölluş, ponriwamo, ssuppöşi, mmalaekko, appetatau.

(Zekâsayar'ın cevapları 42. sayfadadır.)